

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

04.07.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інститут документування INDEX запустив Ветеранську стипендію у Львові: умови участі. – Оксана Заблоцька](#)

[Діалогова платформа «Місто на лінії» проведе дводенну дискусію про постколоніальне минуле і сучасне. – Дарина Карапетян](#)

Медіа

[Стартував прийом заявок на навчальний курс для медіа з прифронто-вих територій. – Діана Горон](#)

[60 заявок надійшло «Суспільному» на Програму підтримки молодих журналістів імені Ірини Цибух. – Оксана Наумова](#)

[Fondation Hironnelle оголосив тендер на дослідження медіаспоживання у прифронтових регіонах України. – Діана Горон](#)

[Премія імені Георгія Гонгадзе проведе «Медіадень» у Харкові: як потрапити і що в програмі. – Анна Коваленко](#)

Мовні питання

[Лубінець запропонував кандидатуру філологині Олени Івановської на посаду мовного омбудсмена. – Діана Горон](#)

[Чи може уряд, який зневажає українську мову, вважатися українсь-ким?. – Микола Княжицький](#)

[Понад тисячу звернень щодо порушення мовного закону надійшло до омбудсмена в першому півріччі 2025 року. – Валерія Буняк](#)

[Мовне питання на сцені. Чи забороняє закон українським артистам виконувати на концертах пісні російською. – Альона Павлюк](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[У центрі Києва після ремонту запрацював фонтан 19 століття. – Марія Харченко](#)

Креативні індустрії

[Випустили пазл за мотивами мозаїки Горської «Боривітер»](#)

Фестивалі

Виступи Jamala та Onuka, театральна інсталяція від Уривського та костюми Лесі Патоки: що таке етнічно-електронна подія «Вирій». – Марічка Максимець

Театр

«Імперія маст дай». Харківський театр ляльок покаже прем'єру вистави про депортацію підлітків з Херсона до Криму. – Юлія Пашенко

П'єса харківської режисерки Ольги Турутї увійшла до шортлиста Конкурсу «Драма.UA». – Олександра Пономаренко

Музика

«Цей хор, цей хор мені щоночі сниться»: що варто знати про львівський хор «Гомін». – Оксана Заблоцька; Хор «Гомін» не очікував такого резонансу: мільйонні перегляди відео, розпродані квитки, додаткові концерти, турне Україною. – Галина Терещук

YAGODA запрошує львів'ян на сольний концерт на затишну терасу !FESTrepublic. – Ольга Максим'як

Третя штурмова та артисти Ukrainian Phonk Community презентують у Києві музичний альбом FPS. – Дар'я Тарасова

До Дня Армійської авіації «Культурні сили» спільно з військовими випустили нову пісню. – Дарина Рубан

Художник Нікіта Тітов написав «Колискову ППО»

Візуальні мистецтва

Київська бієнале 2025: що покажуть, де і коли відбудеться. – Анастасія Курінська

Польські та українські митці розпочали спільні освітні студії в рамках виставки «Різні місця» в Києві. – Катерина Гладка

Ай Вейвей відповідає на питання Суспільне Культура про нову роботу із зафарбовуванням камуфляжу та значення миру. – Яна Качковська, Поліна Горлач

Новий проєкт киянина Юрія Денисенкова можна побачити у Львові. – Катерина Сліпченко

«Цікаво, чию ж кістку я знайшов?» Good Bread проведе виставку митців із психічними розладами та нейровідмінністю. – Катерина Кадакова

У Миколаєві презентували виставку художниці Ольги Артим

[На київському вокзалі відкрили фотовиставку до Дня армійської авіації Сухопутних військ ЗСУ. – Дар'я Тарасова](#)

[У Волинській науковій бібліотеці імені Олени Пчілки оголосили фото-конкурс «Волинь – моя маленька Батьківщина»](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[«Дівія», «2000 метрів до Андріївки» і «Стрічка часу»: українські фільми увійшли до програми кінофестивалю в Чехії. – Поліна Горлач](#)

[Фільм Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки» покажуть на одному із найбільших фестивалів Центральної Європи](#)

[Триває прийом заявок на участь у пітчінгах Film Industry Office 16-го Одеського міжнародного кінофестивалю. – Валерія Буняк](#)

[Творці «Кави з кардамоном» та «Уроків толерантності» знімають комедійну драму «Обмежено придатні». – Дар'я Тарасова](#)

[В Україні зняли еротичний трилер «В її світлі вони грішили», головну роль виконав Дантес. – Дар'я Тарасова](#)

[Sweet.tv та Film.ua розпочали зйомки оригінального серіалу «Життя на трьох». – Діана Горон](#)

[Всі мешканці України можуть взяти участь у створенні документально-го фільму. – Наталка Горішня](#)

[Ходити в кіно по-італійськи: велика ілюзія, або додивитесь в міліції!. – Надія Заварова](#)

Література. Книговидання

[Більше сонця і книжок: літературні фестивалі України літа-2025. – Олеся Бойко](#)

[У столиці вдруге проведуть фестиваль «Фундамент»](#)

[У Львові відбудеться книжковий фестиваль BestsellerFest. – Оріся Ши-ян](#)

[Держкомтелерадіо приймає заявки на здобуття премії імені Лесі Українки. – Валерія Буняк](#)

[Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Мар'яна Зінченко](#)

[Оголосили довгий список конкурсу воєнної поезії пам'яті Гліба Бабіча](#)

[Неповна історія українських коміксів. – Андрій Кокотюха](#)

[Як працювати з трансгендерним досвідом у літперекладі: видавництво ARTBOOKS про переклад без стигми. – «Суспільне Культура»](#)

Революції, повстання та заборонене кохання: 5 нових історичних романів. – Анастасія Герасимова

Що читати, дивитися та слухати про воєнні злочини. Рекомендації від гостей подкасту «Коли настане справедливість». – «Суспільне Культура»

Охорона культурної спадщини

Меджибізький замок внесуть до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. – Анастасія Сбродова

Релігія

УПЦ МП звернулась до суду через перевірку Київської митрополії на зв'язок з РПЦ. – Олександр Кравченко

Міжнародне співробітництво

Чехія передасть мобільну станцію ARK III для 3D-оцифрування музейних експонатів. – Микита Кишиневський

Netflix планує транслювати музичні церемонії у партнерстві з Spotify – WSJ. – Юрій Свиридюк

Загальні питання

Інститут документування INDEX запустив Ветеранську стипендію у Львові: умови участі. – Оксана Заблоцька

Інститут документування і взаємодії (INDEX) оголосив про запуск нової ініціативи – Ветеранської стипендії. Проєкт підтримає ветеранів із досвідом у культурній або академічній сферах. Стипендія спонукатиме їх переосмислити й задокументувати досвід російської війни через дослідницькі або мистецькі практики. Пілотна програма триватиме з 1 вересня по 30 листопада у Львові. Упродовж 3 місяців стипендіат розроблятиме власний проєкт, що фіксує досвід служби в ЗСУ — у форматі візуального мистецтва, літератури, фотографії, кіно чи наукового дослідження. Дедлайн подання – 11 липня. Результати відбору оголосять до 21 липня. *Культурно-дослідницька інституція INDEX об'єднує ініціативи документування російської війни та налагоджує міжнародну взаємодію в сферах культури й гуманітаристики. Раніше INDEX у партнерстві з Українським ПЕН запустив стипендію імені Вікторії Амеліної для українських і закордонних письменників, які працюють в напрямі документального письма, а також резиденції для дослідників і дослідниць, залучених у документування українських досвідів у контексті російської війни.* Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1058133-institut-dokumentuvanna-index-zapustiv-veteransku-stipendiu-u-lvovi-umovi-ucasti/>

Діалогова платформа «Місто на лінії» проведе дводенну дискусію про постколоніальне минуле і сучасне. – Дарина Карапетян

15 та 16 липня у Харкові в межах діалогової платформи «Місто на лінії» відбудеться дискусійна подія «Наше постколоніальне минуле/сучасне: розмова по-дорослому і по-дитячому». Протягом двох днів в межах дискусії триватимуть обговорення на тему – як Європа, і, зокрема, Україна, переосмислює своє колоніальне минуле. Подія об'єднає дослідників, які працюють на перетині галузей історії, культури та національної ідентичності. Модератор дводенної дискусійної події — Артем Харченко. Докладно:

<https://lyuk.media/news/postcolonialism/>

Медіа

Стартував прийом заявок на навчальний курс для медіа з прифронтових територій. – Діана Горон

Національна спілка журналістів України (НСЖУ) запрошує регіональні та місцеві редакції з Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Сумської, Чернігівської, Харківської та Херсонської областей взяти участь у навчальному курсі. Відібрані учасники пройдуть навчання для покращення контенту, посилення інформаційної стійкості та впровадження цифрових інструментів у роботу редакцій. Навчання організовує Національна спілка журналістів України в межах проєкту «Зміцнення стійкості прифронтових медіа як інструменту боротьби з дезінформацією». Проєкт фінансує Посольство

Литовської Республіки в Україні в рамках Програми співробітництва з метою розвитку та сприяння демократії. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242329/2025-07-03-startuvav-pryyom-zayavok-na-navchalnyy-kurs-dlya-media-z-pryfrontovykh-terytoriy/>

60 заявок надійшло «Суспільному» на Програму підтримки молодих журналістів імені Ірини Цибух. – Оксана Наумова

Програма підтримки молодих журналістів імені Ірини Цибух від «Суспільного» буде щорічною задля формування покоління журналістів, які вміють працювати з темами пам'яті та меморіалізації, фіксувати реальність війни, протистояти дезінформації й розуміють цінність «Суспільного» як незалежної медіаінституції. Докладно:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8959/2025-07-03-60-zayavok-nadiyshlo-suspilnomu-na-programu-pidtrymky-molodykh-zhurnalistiv-imeni-iryny-tsybukh/>

Fondation Hironnelle оголосив тендер на дослідження медіаспоживання у прифронтових регіонах України. – Діана Горон

Швейцарський фонд Fondation Hironnelle оголосив тендер на проведення дослідження медіаспоживання та вподобань аудиторії в українських регіонах, що постраждали від війни. Торік Fondation Hironnelle та Інститут регіональних медіа та інформації (ІРМІ) започаткували проєкт «Життєво важлива інформація для місцевого населення України» для підтримки 100 регіональних медіа, розташованих поблизу лінії фронту. Окрім підтримки редакцій проєкт також надає індивідуальні гранти та менторство журналістам для створення контенту з питань гуманітарної допомоги, безпеки, відбудови та правосуддя, що пов'язане з війною. Fondation Hironnelle працює над підтримкою незалежних медіа в Україні з 2022 року. Проєкт підтримує медіа по всій Україні, але фокусується на таких областях: Харківська, Дніпропетровська, Сумська, Одеська, Миколаївська, Чернігівська, Запорізька. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242334/2025-07-03-fondation-hironnelle-ogolosyv-tender-na-doslidzhennya-mediaspozhyvannya-u-pryfrontovykh-regionakh-ukrainy/>

Премія імені Георгія Гонгадзе проведе «Медіадень» у Харкові: як потрапити і що в програмі. – Анна Коваленко

19 липня у Харкові проведуть шосту конференцію «Медіадень Премії Гонгадзе» для журналістів, редакторів, комунікаційників, пресофіцерів, представників громадянського суспільства та всіх, хто цінує медіа в часи війни. У програмі заходу – публічне інтерв'ю, тематичні дискусії та кінопоказ. Хто серед учасників та які теми обговорюватимуть, докладно:

<https://life.pravda.com.ua/society/u-harkovi-proyde-mediaden-vid-premiji-gongadze-programa-309016/>

Мовні питання

Лубінець запропонував кандидатуру філологині Олени Івановської на

посаду мовного омбудсмена. – Діана Горон

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець висунув на посаду Уповноваженого із захисту державної мови кандидатуру філологині Олени Івановської. При цьому він сказав, що не планує знову подавати кандидатуру Тараса Кременя на посаду мовного омбудсмена. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242307/2025-07-03-lubinets-zaproponuvav-kandydaturu-filologyni-oleny-ivanovskoi-na-posadu-movnego-ombudsmana/>

Чи може уряд, який зневажає українську мову, вважатися українським?. – Микола Княжицький

«Кабінет Міністрів звільнив Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя. Без пояснень. Без обговорення. Без участі суспільства І – що найгірше – всупереч зверненням провідних українських інтелектуалів, серед яких Ліна Костенко, Мирослав Маринович, Оксана Забужко, Сергій Жадан, Юрій Андрухович, Олександра Матвійчук, Йосип Зісельс та багато інших... Кого уряд пропонує натомість? Жодна з кандидатур не відповідає вимогам закону. Тобто, уряд не лише ігнорує голос інтелігенції – він ігнорує закон...». Докладно:

<https://espresso.tv/poglyad-chi-mozhe-uryad-yakiy-znevazhae-ukrainsku-movu-vvazhatisya-ukrainskim>

Понад тисячу звернень щодо порушення мовного закону надійшло до омбудсмена в першому півріччі 2025 року. – Валерія Буняк

У першому півріччі 2025 року омбудсмена отримав 1410 звернень щодо порушення мовного закону, що на 348 звернень більше порівняно з аналогічним періодом за минулий рік. Найчастіше скарги стосувалися сайтів, що завантажуються російською, а також вивісок і реклами без української версії. Найбільше скарг надійшло з Києва (582), а також з Одеської (178), Харківської (171), Дніпропетровської (138), Київської (54) та Донецької (37) областей. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242304/2025-07-03-ponad-tysyachu-zvernen-shchodo-porushennya-movnogo-zakonu-nadiyshlo-do-ombudsmana-v-pershomu-pivrichchi-2025-roku/>

Мовне питання на сцені. Чи забороняє закон українським артистам виконувати на концертах пісні російською. – Альона Павлюк

13 червня у Києві відбувся концерт Verka Serdutchka & Band, який вчоргове актуалізував у суспільстві питання державної мови. Під час заходу Андрій Данилко співав свої старі російськомовні хіти. Це привернуло увагу активістів, які поскаржилися на захід Уповноваженому із захисту державної мови. Він, своєю чергою, звернувся до Національної поліції, аби там відреагували на порушення норм законодавства. Чи заборонені російськомовні пісні українських виконавців? У матеріалі наведено коментарі до порушеного питання від экс-мовного омбудсмена Тараса Кременя; громадського діяча,

експерта з мовного питання й співкоординатора руху «Простір свободи» Тараса Шамайди; співзасновниці Всеукраїнського руху «Єдині» й ініціативи «Навчай українською» Наталки Федечко. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/projects/zapitay-jittya/chi-mozhut-ukrajinski-artisti-spivati-rosiyskoyu-na-koncertah-308972/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

У центрі Києва після ремонту запрацював фонтан 19 століття. – Марія Харченко

У Шевченківському районі Києва у Літературному сквері після ремонту знову запрацював один із найстаріших фонтанів міста. Фонтан є інженерною пам'яткою кінця XIX – початку XX століття. Його виготовили з чавуну на Київському машинобудівному заводі Олексія Термена за проектом архітектора Олександра Шіле, який був головним архітектором Києва в 1869–1871 роках. Спочатку фонтан розміщувався на Софійській площі, але у 1920-х роках його перенесли до Літературного скверу – на перетині вулиць Олеся Гончара та Михайла Коцюбинського, де він перебуває і сьогодні. Докладно:

<https://suspilne.media/kyiv/1057549-u-centri-kieva-pisla-remontu-zapracuvav-fontan-19-stolitta/>

Креативні індустрії

Випустили пазл за мотивами мозаїки Горської «Боривітер»

Ukrainian Puzzles спільно з Фондом Алли Горської та Віктора Зарецького випустили дерев'яний пазл за мотивами мозаїки «Боривітер». Панно з 1967 року було елементом декору ресторану «Україна» в Маріуполі. У 2022-му, під час штурму міста, монументальну роботу зруйнували. Мозаїка зображує великого птаха, що символізує стійкість та непокору стихіям у боротьбі з потоками вітру. Докладно:

<https://www.platfor.ma/vypustily-pazl-za-motyvamy-mozayiky-boryviter/>

Фестивалі

Виступи Jamala та Onuka, театральна інсталяція від Уривського та костюми Лесі Патоки: що таке етнічно-електронна подія «Вирій». – Марічка Максимець

9–10 серпня на ВДНГ в Києві відбудеться нова етнічно-електронна подія – Вирій. Фестиваль проходитиме у перформанс павільйоні Кит і об'єднає музику, театр, костюмовані інсталяції та українські міфологічні образи. Засновниця Вирію – культурна діячка Альона Гудкова. Над створенням костюмів для понад 100 перформерів працює Леся Патока, а постановку для театральної сцени створює команда під керівництвом Івана Уривського. Докладно:

<https://liroom.com.ua/news/vyrii/>

Театр

«Імперія маст дай». Харківський театр ляльок покаже прем'єру вистави про депортацію підлітків з Херсона до Криму. – Юлія Пашенко

Прем'єра вистави «Імперія маст дай» відбудеться 5 та 6 липня у Харківському театрі ляльок імені Афанасьєва. В її основі – історії підлітків з Херсона, яких окупаційна влада вивезла до Криму під виглядом відпочинку. Постановка поєднує документальні свідчення, сучасну сценографію, «гротеск і люті», щоб за допомогою художніх образів проговорити актуальну тему – депортацію українських дітей. Постановку створено на основі п'єси Оксани Гриценко «Я повернуся». Докладно:

<https://suspilne.media/kharkiv/1057563-imperia-mast-daj-harkivskij-teatr-lalok-pokaze-premeru-vistavi-pro-deportaciju-pidlitkiv-z-hersona-do-krimu/>

П'єса харківської режисерки Ольги Турутї увійшла до шортлиста Конкурсу «Драма.UA». – Олександра Пономаренко

Оголосили переможця десятого Конкурсу п'єс «Драма.UA». 1 липня на сторінці «Драма.UA» з'явилися результати десятого Конкурсу п'єс. Переможницею обрали п'єсу «Баланс» драматургині і ветеранки Аліни Сарнацької. Також до короткого списку найкращих увійшла п'єса Ольги Турутї – режисерки Харківського академічного драмтеатру. Хто ще увійшов до короткого списку, докладно:

<https://lyuk.media/news/turutia-dramaua/>

Музика

«Цей хор, цей хор мені щоночі сниться»: що варто знати про львівський хор «Гомін». – Оксана Заблоцька; Хор «Гомін» не очікував такого резонансу: мільйонні перегляди відео, розпродані квитки, додаткові концерти, турне Україною. – Галина Терещук

Львівський хор «Гомін» підкорив соцмережі своїм переспівом композиції «Цей сон» Степана Гіги: за лічені дні ролик зібрав мільйони переглядів, а квитки на концерти хору розкупили аж до грудня. На хвилі популярності «Гомін» оголосив всеукраїнський тур «Цей хор, цей хор», у рамках якого виступить у 19 містах України протягом серпня-вересня. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1058029-cej-hor-cej-hor-meni-sonoci-snitsa-so-varto-znati-pro-lvivskij-hor-gomin/>

<https://www.radiosvoboda.org/a/homin-retro-shlaher-lviv-pisnya/33463068.html>

YAGODA запрошує львів'ян на сольний концерт на затишну терасу !FESTrepublic. – Ольга Максим'як

15 липня у Львові стартує перший всеукраїнський тур молоді української співачки YAGODA з програмою «Я ніколи нікому тебе не віддам». YAGODA – сценічне ім'я Лілії Верес, співачки, композиторки та поетки, яка за останні роки стрімко здобула популярність серед української аудиторії. Докладно:

https://zaxid.net/yagoda_zaproshuye_lvivyan_na_solniy_kontsert_na_zatishnu_terasu_festrepublik_n1613906

Третя штурмова та артисти Ukrainian Phonk Community презентують у Києві музичний альбом FPS. – Дар'я Тарасова

У Києві 12 липня відбудеться концерт-презентація альбому FPS — музичної колаборації лейблу Третьої штурмової та артистів Ukrainian Phonk Community. Альбом FPS – First-person Shooter — продовження музичного проєкту «ЕПОХА», для якого виконавці різних жанрів задонатили авторські пісні та кліпи. Створений спільно з Ukrainian Phonk Community під лейблом Третьої штурмової новий альбом передає драйв боротьби та голос спротиву від першої особи у стилі фонк. Докладно:

<https://espresso.tv/kultura-tretya-shturmova-ta-artisti-ukrainian-phonk-community-prezentuyut-u-kyevi-muzichniy-albom-fps>

До Дня Армійської авіації «Культурні сили» спільно з військовими випустили нову пісню. – Дарина Рубан

Український музикант, а нині військовий, Pat Seventhproof за підтримки платформи «Культурні сили» випустив реліз нової пісні, яку присвятили Дню Армійської авіації Сухопутних військ ЗСУ. Текст пісні також написав захисник Мирослав Кувалдін. Докладно:

<https://shotam.info/bo-nad-namy-lysh-nebo-i-nebo-za-nas-do-dnia-armiyskoi-aviatsii-kulturni-sily-spilno-z-viyskovymy-vypustyly-novu-pisniu/>

Художник Нікіта Тітов написав «Колискову ППО»

Митець Нікіта Тітов написав слова до пісні з назвою «Колискова ППО», а також створив ілюстрації для відео на трек. Автором музики та виконавцем став Борис Севастьянов, над анімацією працювала Тетяна Василів. Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/818435-khudozhnik-nikita-titov-napisav-koliskovu-ppo>

Візуальні мистецтва

Київська бієнале 2025: що покажуть, де і коли відбудеться. – Анастасія Курінська

Шоста Київська бієнале оголосила програму, локації та теми свого заходу, який пройде цього року. Вона аналогічно до попередньої, відбудеться в кількох локаціях у різних країнах Європи. Бієнале функціонуватиме як переніале – довгострокова колективна ініціатива загальноєвропейського масштабу. Співорганізатором Київської бієнале 2025, яка відзначає своє 10-річчя, стала L'Internationale – європейська конфедерація музеїв, мистецьких інституцій та університетів. Подію організовує Центр візуальної культури. Головний проєкт бієнале під назвою «Близький Схід, Далекий Захід» експонуватиметься у нещодавно відкритому Музеї сучасного мистецтва у Варшаві (3 жовтня 2025 — 18 січня 2026). Виставка продовжиться в Музеї сучасного мистецтва в Антверпені (9 жовтня 2025 – 11 січня 2026). Ці паралельні презентації зосередяться на темах минулого й сьогодення

досвіду колоніального насильства, а також винищення й геноциду в регіоні Близькосхідної Європи, де дотепер існують різні форми імперського пригноблення. Далі програма бієнале продовжиться в Україні. Документальна виставка «Усе для всіх?» експонуватиметься у Центрі сучасної культури в Дніпрі з 23 жовтня 2025 до 7 лютого 2026 року. Проєкт працюватиме з архівами періоду розпаду Радянського Союзу, фокусуючись на фотоархівах Покровського краєзнавчого музею, що були евакуйовані у 2024 році під час знищення міста російськими бомбардуваннями. Наступний етап відбудеться у київському «Довженко-Центрі», де з 24 жовтня по 28 грудня 2025 року пройде історично-дослідницька виставка «У грандіознім сонцетанці, в космічній клекоті тортур», присвячена українському поетичному кіно. Останньою виставкою в межах Київської бієнале 2025 стане «Вертикальний горизонт» у Музеї сучасного мистецтва Lentos у Лінці (11 листопада 2025 – 6 січня 2026). Проєкт досліджуватиме землю і ландшафт як поетичні та політичні суб'єкти, зосереджуючись на їхній візуальній та мистецькій репрезентації, а також впливі війни на них. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1057999-kiivska-bienale-2025-so-pokazut-de-i-koli-vidbudetsa/>

Польські та українські митці розпочали спільні освітні студії в рамках виставки «Різні місця» в Києві. – Катерина Гладка

27 червня у Національному художньому музеї України відбулася перша подія в межах освітньо-дискусійної програми польсько-українського виставкового проєкту «Різні місця». Відвідувачі мали нагоду зануритися в концепцію виставки та познайомитися з її авторами під час кураторського туру, який провів Вальдемар Татарчук. Організаторами проєкту є Польський Інститут у Києві, Національний художній музей України / National Art Museum of Ukraine, Galeria Labirynt, Instytut Adama Mickiewicza. Проєкт дофінансовано з коштів Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща. *Вальдемар Татарчук – відомий в Україні польський художник, куратор, директор галереї «Лабіринт» у Любліні, який вже багато років активно розвиває спільні польсько-українські мистецькі проєкти.* Докладно:

https://lb.ua/culture/2025/07/03/684937_polski_ukrainski_mittsi.html

Ай Вейвей відповідає на питання Суспільне Культура про нову роботу із зафарбовуванням камуфляжу та значення миру. – Яна Качковська, Поліна Горлач

Художника Ай Вейвея називають провідним китайським митцем, що працює на межі політичного мистецтва та активізму. Його основними медіа є скульптура, інсталяція, фотографія, рухоме зображення. У вересні цього року у київському просторі «Павільйон 13» митець представить свій новий проєкт «Три досконало пропорційні сфери та військовий камуфляж, пофарбований у біле», створений на замовлення RIBBON International – некомерційного фонду, що особливо активно розпочав свою роботу в українському мистецькому полі протягом останніх двох років. Яким буде «київський» проєкт Ай Вейвея і яку

роль у ньому грає локальне середовище та місцеві спеціалісти розповідає митець у своїх письмових коментарях. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1057037-aj-vejvej-vidpovidaє-na-pitanna-suspilne-kultura-pro-novu-robotu-iz-zafarbovuvannam-kamuflazu-ta-znacenna-miru/>

Новий проєкт киянина Юрія Денисенкова можна побачити у Львові. – Катерина Сліпченко

У «Я Галерея Пентхаус» триває персональна виставка Юрія Денисенкова «Вісім зникаючих покоївок». Це – новий проєкт київського художника. Докладно:

https://zaxid.net/noviy_proyekt_kiyanina_yuriya_denisenkova_mozhna_pobac_hiti_u_lvovi_n1613875

«Цікаво, чию ж кістку я знайшов?» Good Bread проведе виставку митців із психічними розладами та нейровідмінністю. – Катерина Кадакова

Інклюзивна платформа Good Bread (Київ) 17 липня відкриє виставку «Цікаво, чию ж кістку я знайшов?» від майстерні Ar/Br. Роботи, які увійшли до експозиції, створили дорослі митці з психічними розладами та нейровідмінністю. Назва виставки – це цитата з оповідання «Пригоди Хвостокрутя» митця майстерні Ar/Br Петра Славинського. Виставка триватиме до 26 вересня. Докладно: <https://divoche.media/2025/07/03/tsikavo-chyiu-zh-kistku-ia-znayshov-good-bread-provede-vystavku-mytsiv-iz-psykhichnymy-rozladamy-ta-neyrovidminnistiu/>

У Миколаєві презентували виставку художниці Ольги Артим

У Миколаєві відкрили виставку живопису заслуженої миколаївської художниці, членкині Національної спілки художників України Ольги Артим. Докладно:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/818118-u-mikolaєvi-prezentuvali-vistavku-khudozhnitsi-olgi-artim>

На київському вокзалі відкрили фотовиставку до Дня армійської авіації Сухопутних військ ЗСУ. – Дар'я Тарасова

На залізничному вокзалі в Києві представили 50 світлин великого формату, які розташовані в приміщенні зі сторони південного вокзалу. Зйомки відбувалися у Полтавській, Харківській, Київській і Львівській областях упродовж 2023–2024 років. Авторка світлин – Ірина Сульдїна, яка зробила фото під час зйомок фільму «Підйомна сила». На фото зображені тренувальні вильоти авіаторів, підготовка техніки, робота на базах і щирі портрети пілотів. Докладно:

<https://espresso.tv/kultura-na-kiivskomu-vokzali-vidkrili-fotovistavku-do-dnya-armiyskoi-aviatsii-sukhoputnikh-viysk-zsu>

У Волинській науковій бібліотеці імені Олени Пчілки оголосили фотоконкурс «Волинь – моя маленька Батьківщина»

Він триватиме до 20 липня. Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/818433-u-volinskiy-naukoviy-bibliotetsi-imeni-oleni-pchilki-ogolosili-fotokonkurs-volin-moya-malenka-batkivshchina>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Дівія», «2000 метрів до Андріївки» і «Стрічка часу»: українські фільми увійшли до програми кінофестивалю в Чехії. – Поліна Горлач

На кінофестивалі у Карлових Варах (Чехія) покажуть одразу три українські фільми. За головний приз змагатиметься «Дівія» Дмитра Грешка, а стрічки «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова та «Стрічка часу» Катерини Горностай представлять у програмі «Горизонти». Цього року відбудеться вже у 59-те та триватиме з 4 по 12 липня. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1057697-divia-2000-metriv-do-andriivki-i-stricka-casu-ukrainski-filmi-uvijšli-do-programi-kinofestivalu-u-cehii/>

Фільм Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки» покажуть на одному із найбільших фестивалів Центральної Європи

Фільм «2000 метрів до Андріївки» українського режисера Мстислава Чернова увійшов до програми «Горизонти» Міжнародного кінофестивалю у Карлових Варах (Чехія). Докладно:

<https://www.cinema.in.ua/2000-metriv-do-andriivky-mstyslava-chernova/>

Триває прийом заявок на участь у пітчінгах Film Industry Office 16-го Одеського міжнародного кінофестивалю. – Валерія Буняк

До 1 серпня включно триває прийом заявок на участь у пітчінгах Film Industry Office 16-го Одеського міжнародного кінофестивалю. До участі в презентаціях запрошуються творці повнометражних ігрових, документальних та анімаційних фільмів, які перебувають на стадіях Development та Work in Progress. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242341/2025-07-04-tryvaie-pryyom-zayavok-na-uchast-u-pitchyngakh-film-industry-office-16-go-odeskogo-mizhnarodnogo-kinofestyvalyu/>

Творці «Кави з кардамоном» та «Уроків толерантності» знімають комедійну драму «Обмежено придатні». – Дар'я Тарасова

Цього року відбудеться прем'єра восьмисерійної комедійної драми «Обмежено придатні» про те, як війна змінює життя українських родин, їхні стосунки, внутрішній світ і погляди на майбутнє. Телеканал СТБ спільно з Solar Media Entertainment працюють над восьмисерійною комедійною драмою «Обмежено придатні». Зйомки розпочалися в грудні 2024-го та тривали 4 місяці, наразі серіал на етапі постпродакшену. Всеукраїнська прем'єра відбудеться цього року. Режисером серіалу виступив Аркадій Непиталюк. Докладно:

<https://espresso.tv/kino-tvortsi-kavi-z-kardamon-ta-urokiv-tolerantnosti-znimayut-komediynu-dramu-obmezhen-pri-datni>

В Україні зняли еротичний трилер «В її світлі вони грішили», головну

роль виконав Дантес. – Дар'я Тарасова

Завершилися зйомки фільму «В її світлі вони грішили». Режисеркою виступила Ірина Громозда. Український музикант і волонтер Володимир Дантес дебютував у кіно. Фільм вийде на екрани в 2026 році. Докладно:

<https://espresso.tv/kino-v-ukraini-znyali-erotichniy-triler-v-ii-svitli-voni-grishili-golovnu-rol-vikonav-dantes>

Sweet.tv та Film.ua розпочали зйомки оригінального серіалу «Життя на трьох». – Діана Горон

Національний онлайн-кінотеатр Sweet.tv та український медіахолдинг Film.ua оголосили про старт зйомок нового оригінального серіалу «Життя на трьох». «Життя на трьох» – це комедійний серіал про трьох абсолютно різних чоловіків, які змушені жити під одним дахом в орендованій квартирі. Режисер – Олександр Богданенко. Прем'єра «Життя на трьох» відбудеться цієї осені на платформі національного онлайн-кінотеатру Sweet.tv. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242315/2025-07-03-sweettv-ta-filmua-rozpochaly-zyomky-oryginalnogo-serialu-zhyttya-na-trokh/>

Всі мешканці України можуть взяти участь у створенні документального фільму. – Наталка Горішня

Кінокомпанія «Табір» разом із «Суспільним» запрошують бажаючих з усієї України взяти участь у створенні документального фільму. «Ілюзія тихої ночі» – це експериментальний колективний фільм, що занурить глядача в одну ніч війни у всіх регіонах України. Команда майбутнього фільму оголосила Open Call із пошуку співавторів. Зйомка фільму відбудеться одночасно з 21:00 вечора 27 липня до 5:00 ранку 28 липня в усіх регіонах України за участі як професійних операторів, звукооператорів, так і всіх охочих. Взяти участь у зйомках фільму можуть усі бажаючі, хто матиме будь-яку відеокамеру під рукою у зазначену ніч, зафіксує своє життя, надішле файли режисеру, і погодиться передати майнові права на відзнятий матеріал до включення у фільм. Докладно:

https://zaxid.net/bazhayuchi_z_usiyeyi_ukrayini_mozhut_vzyati_uchast_u_stvorenni_dokumentalnogo_filmu_n1613892

Ходити в кіно по-італійськи: велика ілюзія, або додивитесь в міліції!. – Надія Заварова

У матеріалі авторка ділиться враженнями від відвідування кінотеатрів в Італії. Серед іншого вона розповіла про культуру походів італійців у кінотеатри, їхнє ставлення до своїх локальних кінотеатрів у районах, про те, що кінотеатри в Італії нерідко мають дзвінкі назви, як то – «Ексельсьйор», «Галактика» «Нова Олімпія», що починають працювати кінотеатри у другій половині дня. До того ж там досить регулярно проходять прем'єри та зустрічі глядачів з членами знімальних груп. Жителі Риму зазвичай патріоти своїх районів, тож кінематографісти полюбують час від часу зустрічатися з глядачами зі своїх рідних вулиць... До прикладу – в одному з кінотеатрів, який відвідала авторка у Римі, по завершенню всіх роликів, на екрані раптово

з'явився гігантський прапор України і напис: «Наш кінотеатр проти війни. Ми підтримуємо Україну»..., а ще після звичних трейлерів та реклами... сентиментальний монолог завершився закликком частіше ходити в кіно та ввічливим: «Нагадуємо вельмишановним глядачам, що будь-який запис фільму під час сеансу є протизаконним»..., в київських кінотеатрах це звучить по інакшому... На сеанс глядачі прийшли цілими родинами... В Італії всі стрічки регулярного прокату виходять в дубляжі. Фестивальні покази зберігають традицію показу субтитрованих копій мовою оригіналу... Сьогодні, коли стримінгові платформи, здавалося б, замінили і кінотеатри, і будь-які носії з фільмами, італійці продовжують ходити в кіно. Римляни особливо полюбують літні кінопокази на відкритих майданчиках, яких улітку досить багато в парках та на площах... Насправді італійці завжди любили кіно, воно традиційно було важливою частиною їхнього життя, підтримувало у важкі часи... В італійських школах немає обов'язкового предмету з історії кіно, але учнів водять на кінопокази й подеколи використовують фільми в навчальному процесі... Всі наведені приклади можна було б запровадити й в Україні, бо українська культура походів у кінотеатри лише створюється. Докладно:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225646/2025-07-02-khodyty-v-kino-po-italiysky-velyka-ilyuziya-abo-dodyvytes-v-militsii/>

Література. Книговидавання

Більше сонця і книжок: літературні фестивалі України літа-2025. – Олеся Бойко

Серед подій – Фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Романа Ратушного, 4–6 липня, Київ; Місяць авторських читань, 23–26 липня, Львів; «Виделкафест», 25–27 липня, Одеса; «Фронтера», 2–3 серпня, Луцьк; BestsellerFest 2025, 15–17 серпня, Львів; PORT, 30–31 серпня, Одеса. Про кожну подію, докладно:

<https://chytomo.com/bilshe-sontsia-i-knyzhok-literaturni-festyvali-ukrainy-lita-2025/>

У столиці вдруге проведуть фестиваль «Фундамент»

З 23 по 26 жовтня 2025 року в «Українському домі» вдруге відбудеться фестиваль книжок про культуру «Фундамент», що зосереджується виключно на нонфікшені та культурологічній літературі. Цьогорічною фокусною темою фестивалю стануть історії про подорож – як буквальні, так і метафоричні. У програмі – ярмарок книжок, мистецькі виставки та публічні події. Умови участі для видавців оголосять 24 липня. Докладно:

<https://chytomo.com/u-stolytsi-vdruhe-provedut-festyval-fundament/>

У Львові відбудеться книжковий фестиваль BestsellerFest. – Оріся Шиян

У серпні у Львові відбудеться книжковий фестиваль BestsellerFest. Його проведуть на території FestRepublic 15–17 серпня. На фестиваль прийдуть автори популярних бестселерів – Ілларіон Павлюк, Василь Шкляр, Андрій Любка, Мирослав Дочинець, Марія Матіос. Заплановані зустрічі, автограф-сесії, розваги для дітей, фудкорт та безпосередньо книжковий ярмарок. Організатори обіцяють новинки та ексклюзиви. Розважатимуть гостей артисти:

Віктор Морозов та Зіновій Карач, Ірена Карпа та гурт «Фактично самі», Сергій Мартинюк та «Фіолет». Які видавництва братимуть участь, докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_vidbudetsya_knizhkoviy_festival_bestsellerfest_n1613902

Держкомтелерадіо приймає заявки на здобуття премії імені Лесі Українки. – Валерія Буняк

Заявки для участі в конкурсі можна подати до 1 листопада. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242319/2025-07-03-derzhkomteleradio-pryymaie-zayavky-na-zdobuttya-premii-imeni-lesi-ukrainky/>

Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Мар'яна Зінченко

Для участі в конкурсі необхідно подати заявку до 1 листопада. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242337/2025-07-03-premiya-rylskogo-ogolosyla-pryyom-zayavok/>

Оголосили довгий список конкурсу воєнної поезії пам'яті Гліба Бабіча

Видавництво «Білка» оприлюднило довгий список конкурсу воєнної поезії пам'яті Гліба Бабіча. Докладно:

<https://chytomo.com/oholosyly-dovhyj-spysok-konkursu-voiennoi-poezii-pam-iat-hliba-babicha/>

Неповна історія українських коміксів. – Андрій Кокотюха

У матеріалі автор висвітлює історію українських мальовисів – від дитячих книжок з картинками і мінімум тексту до сучасних мальованих історій. Коротко розповідає про українських авторів коміксів; про індустрію коміксів; про напрямки українських коміксів, а ще зауважує на кількох «але» у розвитку мальованих історій як одного з сегменту культури. Хто і де поширює та популяризує українські героїчні комікси? Які тиражі? Хто споживач? Як це працює і чи працює? Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/242306/2025-07-03-nepovna-istoriya-ukrainskykh-komiksiv/>

Як працювати з трансгендерним досвідом у літперекладі: видавництво ARTBOOKS про переклад без стигми. – «Суспільне Культура»

За декілька місяців у видавництві Artbooks вийде квірне фентезі «Хлопці кладовища» про трансгендерного хлопця Ядрієля, який намагається довести родині, що він справжній брухо [чарівник, знахар]. Роман сповнений квірної лексики, яка поки що тільки формується в українській мові. Команда видавництва розповідає про те, як сьогодні працювати з трансгендерним досвідом у художньому тексті. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1057453-ak-pracuvati-z-transgendernim-dosvidom-u-litperekladi-vidavnictvo-artbooks-pro-pereklad-bez-stigmi/>

Революції, повстання та заборонене кохання: 5 нових історичних романів.
– Анастасія Герасимова

Матеріал є частиною спецпроєкту «Вітрина новинок 2025», створеного за підтримки Фондації ЗМІН у партнерстві з Міжнародним фестивалем «Книжковий Арсенал». Докладно:

<https://chytomo.com/revoliutsii-povstannia-ta-zaboronene-kokhannia-5-novykh-istorychnykh-romaniv/>

Що читати, дивитися та слухати про воєнні злочини. Рекомендації від гостей подкасту «Коли настане справедливість». – «Суспільне Культура»

Окупація, депортації дітей, обстріли цивільних, катування, сексуалізоване насильство, екологічні та інші воєнні злочини. Україна не перша країна, яка стикається з цими жахливими проблемами. У світі існує чимало книг і фільмів про різні конфлікти, які описують порушення прав людини та розповідають історії стійкості постраждалих. Що з цього довгого переліку допомагає добре зрозуміти тему воєнних злочинів, не занурюючись у складні звіти міжнародних організацій? На це питання і подкасті «Коли настане справедливість» відповідають правозахисники, журналісти, документатори та юристи. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1057737-so-citati-divitisa-ta-sluhati-pro-voenni-zlocini-rekomendacii-vid-gostej-podkastu-koli-nastane-spravedlivist/>

Охорона культурної спадщини

Меджибізький замок внесуть до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. – Анастасія Сбродова

Меджибізький замок, що на Хмельниччині, внесуть до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. За їхніми словами, з позовом включити замок до переліку пам'яток національного значення звернулася Летичівська окружна прокуратура до МКСК. Докладно:

<https://suspilne.media/khmelnytskyi/1057141-medzibizkij-zamok-so-na-hmelniccini-vnesut-do-derzavnogo-reestru-neruhomih-pamatok-ukraini/>

Релігія

УПЦ МП звернулась до суду через перевірку Київської митрополії на зв'язок з РПЦ. – Олександр Кравченко

УПЦ МП звернулась до суду проти Кабміну через перевірку Київської митрополії на зв'язок з РПЦ. У позові суд просять «визнати протиправною та нечинною постанову Кабінету Міністрів України від 09.05.2025 № 543 «Про затвердження Порядку проведення дослідження щодо питання наявності ознак афілійованості релігійної організації з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена». В УПЦ МП наголошують, що зі сторони ДЕСС до Київської митрополії не було подано жодних звернень для отримання будь-якої інформації щодо її діяльності. В результаті Київський окружний адміністративний суд 27 червня 2025 року відкрив провадження у справі № 320/31780/25. Докладно:

Міжнародне співробітництво

Чехія передасть мобільну станцію ARK III для 3D-оцифрування музейних експонатів. – Микита Кишиневський

Уряд Чеської Республіки 2 липня схвалив передачу Україні мобільної станції ARK III, що входить до програми «Підтримка української культури». Обладнання призначене для 3D-оцифрування музейних експонатів, які опинилися під загрозою через війну. Проєкт ARK реалізує Міністерство культури Чехії та Чеський комітет ICOM під патронатом міністра культури Мартіна Бакси. Обладнання має три модулі. ARK I займається консервацією та реставрацією книг і рукописів, ARK II — мобільною 2D-цифровізацією в культурних установах, а ARK III — перша в своєму роді станція для 3D-сканування артефактів. Докладно:

<https://shotam.info/chekhiia-peredast-mobilnu-stantsiiu-ark-iii-dlia-3d-otsyfruvannia-muzeynykh-eksponativ/>

Netflix планує транслювати музичні церемонії у партнерстві з Spotify – WSJ. – Юрій Свиридюк

Netflix планує розширити контент-портфоліо: крім фільмів і серіалів, планує запускати прямі трансляції, музичні церемонії, реаліті та ток-шоу. Для цього ведуться перемовини із Spotify. Докладно:

<https://suspilne.media/1058125-netflix-vihodit-u-pramij-efir-koncerti-sou-ta-partnerstvo-zi-spotify/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26